

Maakuntajohtajien kannanotto:

Kunnille, maakunnille ja muille keskeisille sidosryhmille tulee antaa aikaa perehtyä rakentamislain jatkovalmistelun aineistoon ja mahdollisuus kirjallisen lausunnon antamiseen.

Uusi rakentamislaki sekä muuttuva maankäyttö- ja rakennuslaki muodostavat erittäin merkittävän lakikokonaisuuden, jolla on vaikutusta sekä kuntien perustehtäviin että taloudellisiin raameihin.

Esitys uudeksi rakentamislaki julkaistiin iltapäivällä ma 11.4.2022. Samalla tiedotettiin, että asiasta järjestetään kuuleminen vain kaksi päivää myöhemmin, iltapäivällä 13.4.2022.

Kuulemistilaisuudessa kerrottiin, että palautetta voi toimittaa 22.4.2022 asti. Tietoa ei vielä tämän kannanoton kirjoittamisen hetkellä ole saatavilla julkisesti. Näin ollen valtaosa osallisista ei tiedä, että vapaamuotoista palautetta voi vielä antaa.

Lakiehdotus sisältää laajalla lausuntokierroksella olleen kaavoitus- ja rakentamislakiehdotuksen rakentamisen pykälät, joita on muokattu lausuntokierroksen palautteiden pohjalta. Rakentamislaila kumottaisiin nykyisen maankäyttö- ja rakennuslain rakentamista koskevat pykälät.

Maakuntajohtajat katsovat, että kaavoitus- ja rakennuslakiesityksen jakaminen kahdeksi erilliseksi laiksi on merkittävä muutos, ja uusi lausuntokierros on tarpeen. Tämä on edellytys hyvälle säädösvalmistelulle ja osallisuuden perusvaatimusten täyttymiselle lain valmistelussa. Lopputuloksen pitää perustua harkittuihin ratkaisuihin sekä riittävään vaikutusten arviointiin.

Lakivalmistelussa ei nyt kuulla asianmukaisesti niitä tahoja, joihin se tulee suoraan vaikuttamaan. Merkittävästi muuttuneeseen lakiluonnokseen ei ole tosiasiallisesti mahdollista ottaa kantaa esitettyllä menettelytavalla ja aikataululla.

Maakuntajohtajat muistuttavat valtioneuvoston 4.2.2016 antamasta periaatepäätöksestä koskien säädösvalmistelun kuulemisohjetta. Ohjeen mukaan kuulemisen tavoitteena on säädösvalmistelun avoimuus ja hyvä laatu. Kuuleminen parantaa luottamusta demokraattiseen päätöksentekoon ja säädöksiin sekä edesauttaa normien noudattamista.

Kohtuuttoman nopealla aikataululla järjestetty yleinen kuulemistilaisuus ei ole riittävä tapa varmistaa sidosryhmien osallistumista. Yli 400-sivuiseen aineistoon perehtyminen ja sen vaikutusten tunnistaminen ei ole mahdollista tällaisessa aikaikkunassa. Vielä kaksi vuorokautta ennen kuulemistilaisuutta sidosryhmillä ei ollut tietoa siitä, millainen on uusi rakentamislaki, miltä osin nykyinen maankäyttö- ja rakennuslaki muuttuu, millä sisällöllä olevat asetukset tulevat liittymään lakikokonaisuuteen tai miten ne laaditaan. Lisäksi on syytä kiinnittää huomiota siihen, että aineisto on toistaiseksi saatavilla ainoastaan suomeksi, toisin kuin säädösvalmistelun kuulemisopas ohjeistaa.

Suomen maakuntajohtajien puolesta,

Marko Korhonen

Pohjois-Savon liiton maakuntajohtaja, Suomen maakuntajohtajien puheenjohtaja